

Sygn. akt V CSK 155/19

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa I.G.

przeciwko W.S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 24 października 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

**1) odrzuca skargę kasacyjną pozwanego zaskarżającą punkt 2
wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 października 2018 r.
w części oddalającej apelację powódki I.G.,**

**2) odmawia przyjęcia skargi w pozostałej części do
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Powódka I.G. domagała się zasądzenia od pozwanego W.S. kwoty 126.044,25 zł z tytułu obniżenia wynagrodzenia za wykonane przez pozwanego roboty budowlane (względnie z tytułu naprawienia szkody poniesionej przez nią w tej wysokości na skutek wadliwie wykonanych prac budowlanych). Wyrokiem z dnia 15 lutego 2018 r. Sąd Okręgowy zasądził na rzecz powódki kwotę 94.501,48 zł, oddalił powództwo w pozostałej części, orzekł także o roszczeniu odsetkowym i kosztach procesu. Po rozpoznaniu apelacji obu stron, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 24 października 2018 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego na korzyść

pozwanego w ten sposób, że oddalił powództwo ponad zasądzoną nim kwotę 73.293 zł, zmienił także rozstrzygnięcie o roszczeniu odsetkowym i kosztach procesu (pkt 1) oraz oddalił apelacje obu stron w pozostałej części (pkt 2).

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego W.S. od tego wyroku należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany sformułował istotne zagadnienie prawne dotyczące tego, czy w przypadku nienależytego wykonania umowy o roboty budowlane (art. 647 k.c.), konieczne jest uwzględnienie stopnia winy każdego z uczestników procesu budowlanego co do zaistniałych wad w wykonaniu obiektu budowlanego, czy też uwzględnia się wyłącznie stopień zawinienia wykonawcy, a odpowiedzialność innych uczestników procesu budowlanego jest bez znaczenia.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd

Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Przedstawione przez skarżącego zagadnienie nie spełnia przytoczonych wyżej wymagań, nie zostało poparte odpowiednim wywodem jurydycznym, nie ma także charakteru zagadnienia abstrakcyjnego, powstałego na tle stosowania lub wykładni wskazanych przepisów prawa (art. 471 w zw. z art. 647 k.c., co wynika dopiero z uzasadnienia wniosku), ponieważ zostało sformułowane w całkowitym oderwaniu od wynikającego z art. 471 k.c. rozkładu ciężaru dowodu w przypadku dochodzenia przez wierzyciela roszczeń odszkodowawczych z tytułu odpowiedzialności kontraktowej. W świetle wynikającej z art. 471 k.c. normy prawa materialnego, w celu zwolnienia się od kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnik powinien wykazać, że do niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania doszło w wyniku okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2009 r., I CSK 327/08, niepubl. oraz z dnia 22 lutego 2019 r., IV CSK 574/17, niepubl.). Nie jest zatem możliwe rozstrzygnięcie postawionego przez skarżącego zagadnienia dotyczącego uwzględniania stopnia winy innych niż wykonawca uczestników procesu budowlanego w procesie o odszkodowanie z tytułu nienależytego wykonania umowy, w oderwaniu od okoliczności konkretnej sprawy i podjętych przez dłużnika środków obrony, a rozstrzygnięcie go w sposób oczekiwany przez skarżącego prowadziłoby do rezultatów wprost sprzecznych z literalną treścią przepisu art. 471 k.c.

Oparcie skargi kasacyjnej na jej oczywistej zasadności nakładało na pozwanego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przytoczonych przez niego przepisów prawa materialnego lub procesowego. Oczywistość tego

naruszenia polega na tym, że jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły sprawy lub dokonywania pogłębionej analizy wchodzących w grę przepisów. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r. Nr 13, poz. 230). Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku powoda o przyjęcie skargi kasacyjnej z motywami zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego nie pozwala stwierdzić, że zostały spełnione przesłanki, na które powołuje się skarżący. Skarżący nie wykazał rażącego naruszenia art. 471 k.c. ze względu na nieustalenie przez Sady *meriti* faktu nienależytego wykonania umowy przez pozwanego i związku pomiędzy zaistniałymi wadami obiektu budowlanego a działaniami pozwanego, skoro z ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Okręgowy, zaakceptowanych przez Sąd Apelacyjny i nie podlegających kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynika szereg bliżej opisanych uchybień i wadliwości w zakresie wykonania umowy o roboty budowlane przez pozwanego (por. str. 10-13 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Okoliczność, że zasądzone na rzecz powódki odszkodowanie z tytułu wadliwie wykonanych prac budowlanych zostało wyliczone jako koszt koniecznych prac poprawkowych, nie przesądzała o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ze względu na kwalifikowane naruszenie art. 361 § 2 k.c., a takie rozumienie pojęcia szkody jest ugruntowane w orzecznictwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2018 r., IV CSK 83/17, nie publ. z powołanym tam orzecznictwem).

Pozwany zaskarżył skargą kasacyjną wyrok w części oddalającej apelację powódki (punkt 2), a zatem korzystnej dla pozwanego, co czyni niedopuszczalną skargę kasacyjną pozwanego skierowaną przeciwko temu rozstrzygnięciu ze względu na brak pokrzywdzenia (*gravamen*). Oznacza to, że w tej części skarga kasacyjna pozwanego, jako niedopuszczalna na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.,

podlegała odrzuceniu (por. m.in. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna - z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, Nr 11, poz. 108 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 44/14, nie publ.). W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

as]

aj